

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 28 września 2015r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział XV Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Joanna Andrzejak-Kruk

po rozpoznaniu w dniu 28 września 2015r. w Poznaniu na posiedzeniu niejawnym

sprawy z powództwa (...) SA w W.

przeciwko M. B.

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez pozwaną

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu

z dnia 18 grudnia 2014r.

sygn. akt V.C.726/14

I. zmienia zaskarżony wyrok w punkcie 1. w ten sposób, że zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 917,46zł (dziewięćset siedemnaście złotych czterdzieści sześć groszy) z ustawowymi odsetkami: od kwoty 1,11 zł od dnia 20.12.2013r. oraz od kwoty 916,35zł od dnia 18.03.2014r. – do dnia zapłaty, zaś w pozostałej części oddala powództwo;

II. w pozostałej części oddala apelację;

III. zasądza od pozwanej na rzecz powoda kwotę 90,-zł z tytułu zwrotu kosztów zastępstwa procesowego w instancji odwoławczej.

/-/ Joanna Andrzejak-Kruk

UZASADNIENIE

Pozwem złożonym w dniu 20.12.2013r. powód (...) SA w W. wystąpił o zasądzenie od pozwanej M. B. kwoty 922,49zł z odsetkami ustawowymi od szczegółowo wymienionych w pozwie kwot i dat oraz kosztami procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu powód podniósł, że dostarczał gaz ziemny do lokali pozwanej nr 4a, 5, 10 i 20 położnych w P. przy ul. (...). Pozwana częściowo nie zapłaciła za dostarczony jej i odebrany gaz ceny kupna w wysokości dochodzonej pozwem, a część faktur uregulowała z opóźnieniem, w związku z czym powód wystawił notę odsetkową. Odsetek za opóźnienie powód domagał się od dnia następnego po dniu wskazanym w rachunkach jako termin płatności.

W dniu 21.02.2014r. referendarz sądowy wydał przeciwko pozwanej nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym, uwzględniając żądanie pozwu.

Pozwana złożyła sprzeciw od nakazu, zaskarżając go w całości i wnosząc o oddalenie powództwa oraz o zwrot kosztów procesu według norm przepisanych. Pozwana oświadczyła, iż nie uchyla się od płacenia należności za gaz, jednak domagała się doręczenia jej faktur, których dotąd nie otrzymała ani pod podany adres do korespondencji, ani też pod adres przedmiotowych lokali), wraz z należytych rozliczeniem według zużycia. Pozwana podniosła, że lokale

stanowiły pustostany, a zatem należność powinna obejmować jedynie opłaty stałe. W toku procesu podniosła ponadto, że odnośnie dostarczania gazu do lokalu nr (...) stron nie łączyła umowa.

Wyrokiem z dnia 18.12.2014r., sygn. akt V.C.726/14 Sąd Rejonowy Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu:

1. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 922,49zł z odsetkami ustawowymi liczonymi:

- od kwoty 90,30zł od dnia 13.01.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 96,33zł od dnia 13.01.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 96,40zł od dnia 13.01.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 96,40zł od dnia 13.01.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 47,11zł od dnia 10.03.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 21,28zł od dnia 10.03.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 21,28zł od dnia 10.03.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 21,28zł od dnia 10.03.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 41,12zł od dnia 31.08.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 2,49zł od dnia 31.08.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 2,49zł od dnia 31.08.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 2,49zł od dnia 31.08.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 54,63zł od dnia 31.10.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 54,63zł od dnia 31.10.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 54,63zł od dnia 31.10.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 54,63zł od dnia 31.10.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 54,63zł od dnia 31.12.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 54,63zł od dnia 31.12.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 54,63zł od dnia 31.12.2012r. do dnia zapłaty;
- od kwoty 1,11zł od dnia 20.12.2013r. do dnia zapłaty;

2. zasądził od pozwanej na rzecz powoda kwotę 227,-zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Apelację od powyższego wyroku złożyła pozwana, zaskarżając go w całości oraz zarzucając:

I. naruszenie prawa procesowego – art. 233 k.p.c. i art. 232 k.p.c. w zw. z art. 328 § 2 k.p.c. przez:

1) niedokonanie wszechstronnego rozważenia zebranego w sprawie materiału dowodowego, pominięcie w ustalonym stanie faktycznym i nierozważenie – przy ocenie prawidłowości żądania – rozbieżności wynikających z twierdzeń strony powodowej co do należnych kwot z tytułu opłat stałych za paliwo gazowe, które winno być dostarczone do lokali pozwanej;

2) sprzeczne z zebrany w sprawie materiałem dowodowym przyjęcie, że należności za poszczególne lokale i okresy są należne powodowi w wysokościach określonych w pozwie w sytuacji, gdy w przedstawionych przez powoda rozliczeniach opłat za poszczególne lokale w okresach objętych pozwem kwoty są inne i obejmują także okresy, które nie są objęte fakturami wskazanymi w pozwie na uzasadnienie żądania pozwu;

3) niewyjaśnienie wszystkich okoliczności faktycznych i niewskazanie, które z zasądzonych kwot są należne za który lokal, za jaki okres i w jakiej wysokości, co uniemożliwia kontrolę prawidłowej oceny materiału;

I. naruszenie prawa materialnego – art. 6 k.c. i art. 481 § 1 k.c. w zw. z art. 232 k.p.c. i art. 233 k.p.c. – przez przyjęcie, że powód uczynił zadość obowiązkowi wykazania zasadności żądania zapłaty odsetek od poszczególnych kwot w terminach oznaczonych na fakturach w sytuacji, gdy powód nie wykazał, kiedy i w jakich terminach te faktury były pozwanej doręczone, a pozwana kwestionował fakt ich otrzymania oraz w sytuacji, gdy faktury te były korygowane, obejmują także paliwo gazowe, które nie było dostarczane, a więc ewentualne opóźnienie może dotyczyć wyłącznie kwot po korektach.

Z uwagi na powyższe zarzuty pozwana wniosła o zmianę zaskarżonego wyroku i oddalenie powództwa oraz o zasądzenie na swoją rzecz od powoda kosztów postępowania, w tym apelacyjnego, według norm przepisanych, a ewentualnie o uchylenie zaskarżonego wyroku i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

Powód w odpowiedzi na apelację wniósł o jej oddalenie oraz o zasądzenie na swoją rzecz od pozwanej kosztów postępowania odwoławczego według norm przepisanych.

Z uwagi na fakt, iż Sąd odwoławczy nie przeprowadzał postępowania dowodowego, niniejsze uzasadnienie ogranicza jedynie do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa (art. 505¹³ § 2 k.p.c.).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja zasługiwała na uwzględnienie jedynie w niewielkiej części.

Wbrew zarzutom skarżącej, uzasadnienie wyroku Sądu I instancji odpowiada wymogom określonym w art. 328 § 2 k.p.c., gdyż zawiera wskazanie podstawy faktycznej rozstrzygnięcia (ustalenie faktów, które Sąd uznał za udowodnione i dowodów, na których się oparł) oraz wyjaśnienie jego podstawy prawnej z przytoczeniem przepisów prawa. Jeżeli natomiast skarżąca uznawała – a do tego w istocie sprowadza się apelacja – że ustalenia Sądu odnośnie do wysokości przysługujących powodowi należności są dowolne i nie znajdują oparcia w zebrany w sprawie materiale, a co za tym idzie – że powód nie zdołał wykazać swego roszczenia, mogło to stanowić podstawę zarzutu naruszenia art. 233 § 1 k.p.c., który zresztą został osobno zgłoszony w apelacji.

Nie było kwestionowane stanowisko Sądu I instancji, który przyjął, że strony łączyła umowa o dostawę paliwa gazowego do wszystkich wskazanych w pozwie lokali mieszkalnych stanowiących własność pozwanej, tj. lokali nr 4a, 5, 10 i 20 znajdujących się w nieruchomości w P. przy ul. (...). Dla porządku dodać wypada, iż umowę tę należy kwalifikować jako umowę sprzedaży energii (art. 55 k.c. w zw. z art. 535 k.c.). Nie jest też sporne, że w wykonaniu tej umowy pozwana zobowiązana była uiszczać cenę sprzedaży dostarczonego paliwa gazowego odpowiadającą wielkości jego zużycia, a także opłaty: abonamentową oraz sieciową (stałą i zmienną) w wysokości jednostkowej podanej przez powoda.

Żądanie powoda obejmowało ściśle określone należności ujęte w konkretnych, wymienionych w pozwie fakturach VAT, przy czym z uwagi na utrudnienia w dostępie do gazomierzy znajdujących się w lokalach pozwanej powód częściowo wystawił faktury typu „prognoza” (ujmując w nich prognozowane zużycie paliwa gazowego), zaś częściowo – typu „rozliczenie” (ujmując w nich rzeczywiste zużycie paliwa gazowego).

Poszczególnych lokali dotyczą następujące faktury:

- **lokal nr (...):** nr (...) (rozliczeniowa) na kwotę 94,22zł oraz 1,11zł z tytułu odsetek za opóźnienie w uregulowaniu faktury nr (...); nr(...) (rozliczeniowa) na kwotę 47,11zł; nr (...) (prognozowana) na kwotę 54,63zł; nr (...) (prognozowana) na kwotę 54,63zł; nr (...) (rozliczeniowa oraz zawierająca rozliczenie faktur prognozowanych nr (...)) na kwotę 238,19zł – oznacza to, że przedmiotem żądania pozwu była należność z faktur nr (...) (wszystkich opartych ostatecznie na rozliczeniu uwzględniającym faktyczne zużycie gazu) oraz odsetki za opóźnienie w uregulowaniu faktury nr (...), przy czym powód domagał się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 238,19zł ujętej w fakturze nr (...), którą następnie skorygował fakturą nr (...) poprzez umniejszenie należności o kwotę 3,92zł, a z kolei fakturą korygującą nr(...) „wyzerował” należność z faktury nr (...) (na kwotę 5,03zł); łącznie należność powoda za okres od 18.08.2011r. do 8.11.2012r. wynosiła więc 229,24zł (zgodnie z w/w fakturami oraz rozliczeniem dołączonym do pisma procesowego z dnia 14.10.2014r. – k.103);

- **lokal nr (...)** (rozliczeniowa) na kwotę 96,40zł; nr (...) (rozliczeniowa) na kwotę 21,28zł; nr (...) prognozowana) na kwotę 54,63zł; nr(...) (prognozowana) na kwotę 54,63zł; nr (...) (prognozowana) na kwotę 54,63zł; nr (...) (rozliczeniowa oraz zawierająca rozliczenie faktur prognozowanych nr (...)) na kwotę 229,43zł – oznacza to, że przedmiotem żądania pozwu była należność z faktur nr (...) (wszystkich opartych ostatecznie na rozliczeniu uwzględniającym faktyczne zużycie gazu), przy czym powód domagał się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 229,43zł ujętej w fakturze nr (...); łącznie należność powoda za okres od 25.03.2011r. do 5.01.2013r. wynosiła więc 229,44zł (zgodnie z w/w fakturami oraz rozliczeniem dołączonym do pisma procesowego z dnia 14.10.2014r. – k.96);

- **lokal nr (...):** nr (...) (rozliczeniowa) na kwotę 96,33zł; nr (...) (rozliczeniowa) na kwotę 21,28zł; nr (...) (prognozowana) na kwotę 54,63zł; nr (...) (prognozowana) na kwotę 54,63zł; nr (...) (prognozowana) na kwotę 54,63zł; nr (...) (rozliczeniowa oraz zawierająca rozliczenie faktur prognozowanych nr (...)) na kwotę 229,36zł – oznacza to, że przedmiotem żądania pozwu była należność z faktur nr (...) (wszystkich opartych ostatecznie na rozliczeniu uwzględniającym faktyczne zużycie gazu), przy czym powód domagał się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 229,36zł ujętej w fakturze nr (...); łącznie należność powoda za okres od 25.03.2011r. do 5.01.2013r. wynosiła więc 229,36zł (zgodnie z w/w fakturami oraz rozliczeniem dołączonym do pisma procesowego z dnia 14.10.2014r. – k.99);

- **lokal nr (...):** nr (...) (rozliczeniowa) na kwotę 96,40zł; nr (...) (rozliczeniowa) na kwotę 21,28zł; nr (...) (prognozowana) na kwotę 54,63zł; nr (...) (prognozowana) na kwotę 54,63zł; nr (...) (prognozowana) na kwotę 54,63zł; nr (...) (rozliczeniowa oraz zawierająca rozliczenie faktur prognozowanych nr (...)) na kwotę 229,43zł – oznacza to, że przedmiotem żądania pozwu była należność z faktur nr (...) (wszystkich opartych ostatecznie na rozliczeniu uwzględniającym faktyczne zużycie gazu), przy czym powód domagał się zasądzenia na swoją rzecz kwoty 229,43zł ujętej w fakturze nr (...); łącznie należność powoda za okres od 25.03.2011r. do 5.01.2013r. wynosiła więc 229,44zł (zgodnie z w/w fakturami oraz rozliczeniem dołączonym do pisma procesowego z dnia 14.10.2014r. – k.102).

Nie miała zatem racji skarżąca zarzucając rozbieżność pomiędzy żądaniem pozwu opartym na wymienionych w nim fakturach dotyczących poszczególnych lokali i okresów a rozliczeniem przedstawionym przez powoda w toku procesu. Wprawdzie niektóre z faktur jednostkowych ujętych następnie w rozliczeniach prognozy nie zostały przez powoda przedstawione, natomiast nie stanowiło to, w ocenie Sądu Okręgowego, przeszkody dla uwzględnienia powództwa. Uważna analiza faktur dołączonych do pozwu wskazuje przy tym, iż pozwaną ostatecznie obciążono jedynie opłatami abonamentową i sieciową, gdyż takie wynikają z jednostkowych faktur rozliczeniowych oraz rozliczenia faktur prognozowanych (w fakturach prognozowanych założono wprawdzie zużycie paliwa gazowego, natomiast w rozliczeniach prognoz kwoty z tego tytułu zostały odjęte). Tymczasem sama pozwana przyznawała, że w objętym pozwem okresie te akurat opłaty powinna ponieść. Podsumowując, po uwzględnieniu korekt dokonanych przez samego powoda, przysługiwało mu w stosunku do pozwanej roszczenie o zapłatę kwoty 917,46zł (229,24zł + 229,43zł + 229,36zł + 229,43zł).

Zasadne okazały się natomiast zarzuty apelacji kwestionujące rozstrzygnięcie w przedmiocie odsetek. Nie budzi wątpliwości, że powodowi należą się na podstawie art. 481 § 1 i 2 k.c. odsetki ustawowe w związku z opóźnieniem w spełnieniu przez pozwaną świadczenia pieniężnego. Sąd I instancji bliżej natomiast nie uzasadnił swego stanowiska, według którego odsetki te należy liczyć od poszczególnych kwot od dnia następnego po dniu, w którym upływał

termin płatności faktury, z której dana kwota wynikała. Zgodnie z art. 455 k.c., jeżeli termin spełnienia świadczenia nie jest oznaczony ani nie wynika z właściwości zobowiązania, świadczenie powinno być spełnione niezwłocznie po wezwaniu dłużnika do wykonania. Należy zauważyć, że powód nie przedstawił pisemnej umowy łączącej go z pozwaną, a zatem nie sposób ustalić w jakich terminach – z uwagi na jej treść – pozwana zobowiązana była do regulowania swoich zobowiązań finansowych oraz aby, jak powód twierdzi w odpowiedzi na apelację, uprawniony był do wystawiania faktur prognozowanych, które odbiorca winien regulować tak, jak „zwykle” faktury rozliczeniowe w zakreślonym terminie. Powód, na którym spoczywał ciężar dowodu (art. 6 k.c.), nie wykazał zatem, że termin spełnienia świadczenia został oznaczony w umowie, w szczególności że miał to być termin określony w fakturze za dany okres rozliczeniowy. Gdyby natomiast traktować poszczególne faktury jako wezwania do zapłaty w rozumieniu art. 455 k.c., to pozwana zaprzeczyła, aby je otrzymała, zaś powód, poza ogólnym stwierdzeniem, że faktury wysłał listem zwykłym, nie przedstawił dowodu, że tak uczynił również w odniesieniu do pozwanej. Sąd Rejonowy przyjął takie ustalenie wskazując, że była to okoliczność bezsporna, natomiast z stanowiskiem tym nie można się zgodzić. Pozwana już w sprzeciwie od nakazu zapłaty zarzuciła bowiem, że nie doręczono jej faktur, a stanowisko to podtrzymała w trakcie przesłuchania w charakterze strony (k.91). W rezultacie nie sposób uznać, że odsetki za opóźnienie mogą być liczone w sposób przyjęty przez Sąd I instancji. Dodać należy, że choć powód kierował do pozwanej przedsądowe wezwania do zapłaty należności dotyczących poszczególnych lokali i przedstawił potwierdzenia odbioru tych pism (k.16,25,34,42), to jednak wezwania nie obejmowały wszystkich faktur, a częściowo faktury prognozowane były następnie rozliczane i korygowane. Sąd Okręgowy ostatecznie uznał zatem, że odsetki za opóźnienie należą się powodowi dopiero od dnia 18.03.2014r., a więc od dnia następnego po doręczeniu pozwanej odpisu pozwu (k.47), gdyż tylko pozew może być potraktowany jako wezwanie do zapłaty objętych nim należności. Od kwoty 1,11zł odsetki należały się natomiast powodowi na podstawie art. 482 § 1 k.c. od dnia wniesienia pozwu, gdyż kwota ta stanowiła odsetki za opóźnienie w płatności faktury nr (...) dotyczącej lokalu nr (...), którą to fakturę obejmującą okres 22.07.2011 – 18.08.2011 pozwana zapłaciła z opóźnieniem, w dniu 6.12.2011r. Skoro pozwana dokonała zapłaty, należy uznać, że dysponowała fakturą stanowiącą wezwanie do zapłaty.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. zmienił zaskarżony wyrok w pkt. 1 w ten sposób, że obniżył zasądzone roszczenie do kwoty 917,46zł oraz zasądził odsetki od późniejszych dat niż przyjął to Sąd I instancji, oddalając powództwo w pozostałej części jako niezasadne. Nie powodowało to konieczności zmiany orzeczenia o kosztach procesu w I instancji, gdyż powód wygrał sprawę niemal w całości, a zatem zgodnie z art. 100 zd. 2 k.p.c. należy mu się zwrot wszystkich wyłożonych kosztów w wysokości prawidłowo ustalonej przez Sąd Rejonowy. W pozostałej części Sąd Okręgowy na podstawie art. 385 k.p.c. oddalił apelację jako bezzasadną. O kosztach procesu w instancji odwoławczej Sąd Okręgowy orzekł w oparciu o art. 100 zd. 2 k.p.c. w zw. z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz art. 99 k.p.c., obciążając nimi w całości pozwaną, gdyż powód uległ tylko w niewielkiej części swego żądania. Na tym etapie postępowań powód wyłożył koszty zastępstwa procesowego – wynagrodzenie reprezentującego go radcy prawnego, którego wysokość Sąd Okręgowy ustalił na kwotę 90,-zł (zgodnie z § 2 ust. 1 i 2 w zw. z § 6 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28.09.2002r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu, t.j. Dz.U. 2013/490 ze zm.). Powyższe koszty pozwana winna zwrócić powodowi.

/-/ Joanna Andrzejak-K ruk